

СЛУЖБЕНИ ЛИСТ ГРАДА БЕОГРАДА

Година LXV Број 5

10. фебруар 2021. године

Цена 265 динара

Градоначелник града Београда, 10. фебруара 2021. године, на основу члана 12. Закона о социјалној заштити („Службени гласник РС”, бр. 24/11), члана 24. тачка 6. Закона о главном граду („Службени гласник РС”, бр. 129/07, 83/14 – др. закон, 101/16 – др. закон и 37/19) и члана 52. тачка 9. Статута Града Београда („Службени лист Града Београда”, бр. 39/08, 6/10, 23/13, „Службени гласник РС”, број 7/16 – одлука УС и „Службени лист Града Београда”, број 60/19), донео је

РЕШЕЊЕ

О ДАВАЊУ САГЛАСНОСТИ НА ПРАВИЛНИК О ДРУГОЈ ИЗМЕНИ И ДОПУНИ ПРАВИЛНИКА О ОРГАНИЗАЦИЈИ И СИСТЕМАТИЗАЦИЈИ ПОСЛОВА УСТАНОВЕ „ПРИХВАТИЛИШТЕ ЗА ОДРАСЛА И СТАРА ЛИЦА”

I. Даје се сагласност на Правилник о другој измени и допуни Правилника о организацији и систематизацији послова установе „Прихватилиште за одрасла и стара лица”, број 8487 од 12. децембра 2018. године, који је донео директор установе „Прихватилиште за одрасла и стара лица”, 22. јануара 2021. године под бројем 907.

II. Ово решење објавити у „Службеном листу Града Београда”.

Градоначелник града Београда
Број 110-1089/21-Г, 10. фебруара 2021. године

Градоначелник
Проф. др Зоран Радојичић, ср.

Градско веће Града Београда на седници одржаној 10. фебруара 2021. године, на основу члана 13. Закона о подстицајима у пољопривреди и руралном развоју („Службени гласник РС”, бр. 10/13, 142/14, 103/15 и 101/16), члана 54. Статута Града Београда („Службени лист Града Београда”, бр. 39/08, 6/10, 23/13 и 17/16 – одлука УС и 60/19), члана 26. Закона о главном граду („Службени гласник РС”, бр. 129/07, 83/14 – др. закон, 101/16 и 37/19), Одлуке о буџету Града Београда за 2021. годину („Службени лист Града Београда”, број 137/20), по претходно достављеној сагласности на Предлог програма мера подршке за спровођење пољопривредне политике и политике руралног развоја града Београда за 2021. годину, Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде (број 320-00-00087/2021-09 од 22. јануара 2021. године), донело је

ПРОГРАМ МЕРА ПОДРШКЕ

ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ПОЉОПРИВРЕДНЕ ПОЛИТИКЕ И ПОЛИТИКЕ РУРАЛНОГ РАЗВОЈА ГРАДА БЕОГРАДА ЗА 2021. ГОДИНУ

ОПШТЕ ИНФОРМАЦИЈЕ И ТАБЕЛАРНИ ПРИКАЗ ПЛАНИРАНИХ МЕРА

Анализа постојећег стања

Географске и административне карактеристике: Београд је главни и највећи град Републике Србије и простире се на укупној површини од 323.496 хектара. Регион Београда

чине територијалне јединице, и то: насељена места (157), месне заједнице (275), катастарске општине (174), улице (8.603) и кућни бројеви (292.742). Територија града Београда подељена је на 17 градских општина, које имају своје локалне органе власти. Према Статуту Града Београда из 2008. године, Град Београд се састоји од 17 градских општина: 1) Барајево, 2) Вождовац, 3) Врачар, 4) Гроцка, 5) Звездара, 6) Земун, 7) Лазаревац, 8) Младеновац, 9) Нови Београд, 10) Обреновац, 11) Палилула, 12) Раковица, 13) Савски венац, 14) Сопот, 15) Стари град, 16) Сурчин и 17) Чукарица. Београд се простире на 323.496 хектара површине, при чему се уже градско подручје простире на 35.996 хектара. Укупан број становника у граду Београду, према попису из 2011. године, износи 1.659.440, а укупан број домаћинстава 606.433. Просечна густина насељености у Београду је 513 становника по km^2 . Најгушће насељена општина је општина Врачар са 19.628 становника по km^2 , док је најмања густина становништва у општини Сопот са 75 становника на km^2 .

Природни услови и животна средина: Заштита животне средине и побољшање еколошких аспеката живота у великом граду захтева темељан плански рад и значајне инвестиције усмерене на отклањање низа слабости које су генерисане у прошлости. Регион Београда треба да у текућој деценији повећа простор заштићених подручја. Ургентни еколошки проблеми Београда чине питања: – смањења потрошње фосилних горива и повећање искоришћавања обновљивих и континуалних извора енергије; – интензивирање коришћења обновљивих извора енергије и повећање енергетске ефика-

ности; – смањења емисије материја продуката сагоревања у ваздуху; – смањења буке; – прераде отпадних вода; – сакупљања и рециклаже отпада; – рециклаже и здрињавања индустријског и опасног отпада. Београд се састоји из две природне геолошке целине. Прва је простор Панонске низије, а друга брежуљкасти терени Шумадије. Услед урбанистичког развоја, током протеклих времена, стање земљишта је добило типове који су настали утицајем економске и урбане активности људи. Са тог аспекта Београд има следеће типове земљишта: урбано-грађевинско; субурбано-грађевинско и мешовито земљиште; индустријско земљиште; комунално земљиште; пољопривредно земљиште; шумско земљиште; водно и ниско земљиште и деградирано земљиште. На подручју Београда забележена је тенденција увећања сезонских и годишњих температура ваздуха. Интензитет повећања температуре у Србији највећи је у зони Београда. У току протеклог столећа температура у граду је непрекидно расла. Средња температура прве деценије XX века била је 11,3 °C, док је температура последње деценије 12,5 °C. У последњих двадесет година уочљив је позитиван тренд годишње температуре ваздуха у Београду. Уколико се овакав тренд настави, постојећа и будућа вегетација на подручју Београда развијаће се у условима повишене температуре и смањене количине падавина у односу на досадашње прилике. Овакав тренд промена указује и на појачање летњих температурних екстрема на самом подручју града, што додатно отежава услове за развој вегетације. Овим климатским променама морају се прилагодити и планирани радови на пошумљавању, у првом реду кроз избор одговарајућих биљних врста. На подручју Београда шумске културе се простиру на приближно 62 хиљада хектара. До деградације земљишта долази услед природних и антропогенних утицаја, пре свега еолске ерозије, клизишта, опадања порозности земљишта. На подручју Београда се под различитим врстама и степенима клизишта налази простор од око 377 km². Земљиште на подручју Београда је изложено значајном процесу деградације услед испуштања загађујућих материја. Битан чинилац стања животне средине Београда представља квантитет и квалитет зелених површина. У зелену инфраструктуру града улазе: шуме, паркови, дрвореди, скверови, зелени коридори, посебни зелени комплекси и неуређене шуме. Укупна површина под шумама је 61.991 ha. У београдском региону постоји разноврсна флора и фауна, где је посебна егзотична оаза две Ратна острва, опкољена воденом површином ушћа Саве у Дунав, наомак најужег центра Београда. Укупно је забележено око 192 врста птица, од којих се на самом острву гнезди око 40. Готово 97% свих забележених врста сврстано је у различите категорије угрожености, већина је трајно заштићена законом, а неке су стални чланови црвене књиге не само Србије, већ Европе, па и света. Канал Велики Галијаш је природно мрестилиште риба.

Стање и трендови у руралном подручју

Демографске карактеристике и трендови: Просечна густина насељености у Београду је 513 становника по km². Најгушће насељена општина је општина Врачар са 19.628 становника по km², док је најмања густина становништва у општини Сопот са 75 становника на km². Број становника је у Београду током протеклих педесет пет година порастао са 942.190, колико је према попису било становника 1961. године, на 1.659.440 у 2011. години. Депопулација и неповољна старосна структура су најзначајније демографске карактеристике руралних подручја града Београда, насталих као последица интензивних процеса индустријализације и урбанизације централног градског подручја и појединих градских општина у послератном периоду. Поред наведеног периода

индустријализације после Другог светског рата, почев од педесетих година, праћен је и интензивном деаграризацијом руралних подручја, миграцијама становништва претежно на релацији периферија-центар града, али и са пратећим трендом динамичних екстерних миграција. Укупан број домаћинства у Београду износи 606.433. Највећи број домаћинства налази се у општини Нови Београд и износи 81.073, а најмањи број у општини Сопот и износи 6.864, које су истовремено и најнасељенија, односно најмање насељена општина Града. Просечан број становника по домаћинству на територији града Београда је три, при чему просечно домаћинство на општинама Врачар, Савски Венац и Стари град чине два члана. Од укупног броја становника Београда 785.826, односно 47,35% је мушко, а 873.614, односно 52,65% је женско. Према попису из 2011. године, у популацији млађој од 24 године број мушког становништва је већи од броја женског. Популација старија од 25 година већински је женског пола.

Број становника и густина насељености у градским општинама (Извор: Статистички годишњак Београда за 2014. годину)

	Површина (у хектарима)	Број становника (попис из 2011)	Густина насељености (број становника/ km ²)
Град Београд	323.496	1.659.440	513
Барајево	21.310	27.110	127
Вождовац	14.852	158.213	1.065
Врачар	287	56.333	19.628
Гроцка	29.955	83.907	280
Звездара	3.149	151.808	4.821
Земун	14.974	168.170	1.123
Лазаревац	38.351	58.622	153
Младеновац	33.900	53.096	157
Нови Београд	4.071	214.506	5.269
Обреновац	41.014	72.524	177
Палилула	45.059	173.521	385
Раковица	3.011	108.641	3.608
Савски венац	1.406	39.122	2.782
Сопот	27.071	20.367	75
Стари град	540	48.450	8.972
Сурчин	28.847	43.819	152
Чукарица	15.699	181.231	1.154

Диверзификација руралне економије: Период од 2010. до 2014. године обележило је продубљивање негативних тенденција на тржишту рада које су се испољиле под непосредним утицајем глобалне економске кризе. То је само додатно потврдило емпиријску претпоставку о „рањивости” тржишта рада српске економије која се налази у транзицији дуже од две деценије. Током периода од 2010. до 2014. године, просечна годишња стопа раста формалне запослености на националном нивоу је била негативна и износила је –1,5%, док је у Београдском региону измерен просечан пад броја формално запослених од 1,9%. У Београдском региону је чак дошло до раста формалне запослености код правних лица, што показује позитивна просечна годишња стопа раста од 0,2%, док, с друге стране, негативна стопа раста од 10,8% указује на драстичан пад броја приватних предузетника и запослених код њих у овом региону. У процесу диверзификације пољопривредних газдинстава додатни приходи који би могли да се остваре у домаћинству су од руралног туризма. Савремени начин живота, поготово за становнике из великих градова и урбаних средина ствара предуслов за развој руралног туризма. Потенцијал за улагање у развој туризма је категоризација смештајне понуде у сеоском домаћинству и угоститељска понуда са пратећим садржајима (етно ресторани, етно села и етно комплекси). Град Београд,

Секретаријат за привреду омогућава категоризацију сеоских туристичких домаћинстава. Поред смештаја потенцијалним туристима се нуди и реализација програма рекреације и забаве за посетиоце као и храна која има карактеристике локалних обележја. За развој туристичке понуде веома су значајни природни ресурси, заштићена подручја Авале и Космаја, минералне и термалне воде бање Селтерс и Корачичка у Младеновцу, бања Овча, језера Дубоки поток, Очага, шуме Бојчинска, Липовачка, Губеревачке шуме, обала Саве са Наутичким селом, Бисер, разнолико културно-историјско наслеђе, археолошко налазиште „Бело брдо” у Винчи, Космајски манастири, манастир Фенек, старе чаршије, цркве брвнаре у Барајеву и Лазаревцу, Матића кућа у Барајеву, спомен-костурница у Лазаревцу и др. Копови Колубаре и ТЕНТ Обреновац су изузетни потенцијали за развој понуде индустријског туризма. Упознавање са старим занатима, обука за припрему традиционалних оброка и зимнице као и боравак деце у образовним фармама значајно би додатно запослили локално становништво и увећало приходе. Током периода од 2010. до 2014. године, како је претходно напоменуто, уочава се непрекидан благи пад запослености све до 2015. године, када се уочава значајан нагли скок запослености. Тренд незнатног смањења запослености је настављен у 2016. години у односу на 2015. годину, где је запосленост пала за 0,1%. Међутим, у 2017. години се уочава раст запослености у односу на 2016. годину за 3,5%, а раст запослености се наставља и у 2018. години, где је број запослених лица у односу на 2017. годину порастао за 26.443 запослених. У 2019. години, приметно је повећање запослености у односу на 2018. годину, и то за 24.123 запослена лица, а незапосленост је смањена у односу на 2018. годину за 10.157 лица.

Формална запосленост Београдском региону према пословним субјектима, 2010–2019. година (Извор: Статистички годишњак Београда 2018. и публикација Секретаријата за управу – Сектор статистике „Београд у бројкама 2020”)

	Укупно	Правна лица	Предузетници
2010	596.801	469.006	469.006
2011	576.904	461.203	115.702
2012	566.806	468.706	98.101
2013	562.992	472.172	90.820
2014	559.231	469.961	89.270
2015	670.296	597.193	69.976
2016	669.845	593.146	73.581
2017	691.555	609.082	79.459
2018	717.998	629.921	85.349
2019	742.121		

Рурална инфраструктура: Одредбама Закона о територијалној организацији Републике Србије, руралне области су све територије насељених места осим градова који представљају економски, административни, географски и културни центар ширег подручја и имају више од 100.000 становника. Према дефиницији ОЕСД, руралне општине/градови имају густину становништва испод 150 становника по km^2 . Град Београд се састоји од 17 градских општина међу којима су и општине са мање од 150 становника по km^2 и то Сопот и Барајево. Градске општине Младеновац и Лазаревац имају незнатан број становника више од максималног броја становника по km^2 који је дефиницијом одредио ОЕСД. Такође, већина руралних општина које су пре измене Статута Града Београда имале статус приградских општина карактеришу одлике подручја која нису урбана. Рурална подручја високо су зависна од пољопривреде, затим прехранбене индустрије, рударства и енергетике у појединим општинама као што су Обреновац и Лазаревац. Учешће услужних делатности, и посебно кварталног сектора

у структури руралне економије значајно је мање изражено. Град Београд нема усвојену стратегију пољопривреде и руралног развоја која се доноси за шестогодишњи период. Израђен је нацрт Стратегије Града Београда за период од 2016. до 2021. године са посебним делом текста који се односи на пољопривреду. Територију града Београда, утврђену законом, чине насељена места, односно подручја катастарских општина које улазе у састав града. У оквиру законом утврђене територије Града, образоване су градске општине чије подручје чине насељена места, односно подручја 174 катастарске општине које улазе у њен састав. Градске општине града Београда су: Барајево, Вождовац, Врачар, Гроцка, Звездара, Земун, Лазаревац, Младеновац, Нови Београд, Обреновац, Палилула, Раковица, Савски венац, Сопот, Стари град, Сурчин и Чукарица. Са преко 140 насеља, од којих нека имају значај европске метрополе (Београд), неке субрегионалног центра у Србији (Обреновац, Лазаревац, Младеновац), неколико мањих урбаних центара, па све до великог броја сеоских и полуурбаних насеља, град Београд као метрополу и део региона одликује велика разноликост. С обзиром на то да у Београду постоје општине у којима је изражена пољопривредна производња, три општине су се издвојиле применом ОЕСД класификација руралности (ОЕСД дефиниција руралности: рурална насеља су она са густином насељености испод 150 становника/ km^2). По тој класификацији, општине Барајево, Сопот и Сурчин у Београду подведене су под руралне области. 96,4% домаћинстава има телевизор, мобилни телефон има 97,7 становништва, приступ интернету од куће 89,7% домаћинстава. Персонални рачунар има 85,4% домаћинстава.

Показатељи развоја пољопривреде

Пољопривредно земљиште: Према подацима Статистичког годишњака Републике Србије у 2019. години на територији града Београда налази се укупно 150.642 хектара коришћеног пољопривредног земљишта, што чини 47% укупне територије града Београда. Од укупне површине коришћеног пољопривредног земљишта обрадиво пољопривредно земљиште – оранице и баште обухватају 119.148 хектара или 80%, воћњаци, виногради, расадници и остали стални засади обухватају 15.279 хектара или 10% и ливаде и пашњаци обухватају 14.469 хектара или 10%. Структуру обрадивих површина на територији Београда чине: оранице и баште са 80%, воћњаци и виногради са 10% и ливаде и пашњаци са око 10% укупних обрадивих површина. Београдски регион се састоји од 17 општина, оне се међусобно разликују по површини пољопривредног земљишта коју заузимају, али и по структури. Највећу површину коришћеног пољопривредног земљишта заузима Обреновац са 22.940 хектара према подацима пописа пољопривреде из 2012. године. У Београду постоје општине које су географски лоциране у центру града као што су Врачар, Стари град и Савски венац и као такве не заузимају пољопривредне површине. Највише обрадивих пољопривредних површина има у Обреновцу, а затим на Палилули, у Младеновцу и Лазаревцу. Оранице и баште су највише заступљене у општини Палилула, док се у Гроцкој становништво највише бави узгајањем разних врста воћа. Пашњаци, као врста необрадивог земљишта погодног за развој сточарства доминирају у општини Чукарица. Република Србија је у 2019. години располагала са 3.481.567 хектара коришћеног пољопривредног земљишта, при чему се 4,22% налазило у Београдском региону. Посматрајући трогодишњи период од 2010. до 2012. године, примећује се стабилност у обиму пољопривредног земљишта. Београдски регион није показао знатне осцилације у укупном пољопривредном земљишту Републике Србије. У 2010. години Београду је припадало 4,30%

пољопривредне површине, док је у 2011. забележен незнатан пад од 0,04 процентна поена, па је Београдски регион заузимао 4,26% укупне пољопривредне површине, да би у 2017. години износио 4,31%, а у 2018. години 4,22%. У Београдском региону је у 2019. години засејано 119.148 хектара обрадиве пољопривредне површине. Жита се сеју на највећем делу површине (80.192 ха или 67%), затим следи крмно биље (19.692 ха или 16,5%), индустријско биље (11.999 ха или 10%), поврће, достан и јагоде (3.537 ха или 2,96%), шећерна репа (1.481 ха или 1,24%), кромпир (1.109 ха или 0,93%), махунарке (416 ха или 0,34%), цвеће (48 ха или 0,05%), остали усеви на ораницама и баштама (123 ха или 0,10%), и угари (551 ха или 0,5%). Током посматраног периода од 2010. до 2019. године, највеће промене се бележе у узгајању живине чији је број значајно растао до 2015. године. Међутим, тај број је у 2016. години у односу на 2015. годину у паду, а у 2017. години у незнатном порасту у односу на 2016. годину.

У 2018. години уочава се рапидно смањење броја живине у односу на 2017. годину, и то за 326.518. Говедарство је највише заступљено у општини Палилула, док се узгајањем свиња највише баве становници општине Обреновац. Живина се у највећем броју узгаја у Младеновцу. Укупна пољопривредна површина се састоји од обрадивог и необрадивог земљишта. Структура пољопривредне површине у Републици Србији одговара структури у Београдском региону, па тако у 2012. години највеће учешће узима обрадива површина од око 84%, док необрадиве површине заузимају око 16% земљишта. Просечна величина пољопривредног газдинства на територији града Београда износи 4,6 ха.

У Београду је забележено постојање 30.033 пољопривредних газдинстава према Анкети о структури пољопривредних газдинстава 2018. године. Према попису пољопривреде из 2012. године, највећи број газдинстава се броји у Обреновцу, Младеновцу, Лазаревцу и Гроцкој. Доминирају газдинства са малим бројем чланова, односно једно до два лица. Подручје града Београда припада два природним целинама: Панонској низији на северу и брежуљкастим теренима Шумадије на југу. У геолошко-геоморфолошком смислу, на подручју града Београда присутне су следеће основне категорије терена: – Нискоравничарски терени флувијалног генетског типа (алувијалне заравни Саве, Дунава, Тамиша и Колубаре, и доњих делова њихових притока, алувијално-барски терени, речно-терасне заравни и алувијално-пролувијални терени); – Еолске и еолско-акватичне заравни Срема; – Терени неогеног покрета; – Брдско-планински терени и – Геотехнички терени, тј. терени формирано антропогеном делатношћу. Према интензитету обраде могу се издвојити интензивно и екстензивно обрађиване пољопривредне површине, међу којима се даље уочавају посебне специфичности у зависности од типа предела коме припадају (лесна зараван, алувијална зараван, покрета и брдско-планинско подручје). Од значајних проблема који се односе на угрожавање квалитета пољопривредног земљишта могу се навести следећи: – пренамена пољопривредног земљишта (најчешће неконтролисана) у грађевинско индустријско земљиште; – старост и угроженост насипа за заштиту од поплава; недовољно развијени системи за одводњавање и наводњавање; – неадекватна примена пестицида и вештачких ђубрива, као и коришћење воде неоговарајућег квалитета за наводњавање. Најплоднија земљишта налазе се северно од Саве и Дунава, у Панонској равници и у околини Обреновца. Преко 50% укупног пољопривредног земљишта налази се у општинама: Обреновац, Палилула, Младеновац и Лазаревац, док пољопривредне производње нема у општинама Стари град, Савски венац и Врачар. Главни пољопривредни производи који се гаје на територији града према подацима из 2019. године су житарице (пшеница, тритикале, раж,

јечам, оvas, кукуруз) засејане на 80.192 ха, сточно крмно биље засејано на 19.692 ха, индустријско биље, (шећерна репа, сунцокрет, соја, уљана репица) засејано на 11.999 ха, поврће, достан и јагоде засејани на 3.537 ха, воће засађено на 14.476 ха, грожђе засађено на 756 ха и др. Површине пољопривредног земљишта на територији града Београда према катастарским класама и културама су врло хетерогене, од чега зависе и производне особине овог земљишта. Највеће учешће према категоријама коришћења пољопривредног земљишта у државној својини имају њиве (78,34%) које су истовремено и најпогодније за давање у закуп. Укупна наводњавана површина је 6.109 ха или 4,5% од укупно коришћене површине. Од тог броја 61,1% се наводњава површински, 14,7% орошавањем и 24,2% кап по кап. На подручју свих општина које припадају Београду наводњавање се примењује на индивидуалним пољопривредним газдинствима за већину малих система за наводњавање (углавном методом капања и орошавања) у затвореном простору (пластеници и стакленици), одакле стиже највећа количина поврћа на градске пијаце. Површина земљишта обухваћена системом за одводњавање у региону Београда је 115.350 ха, при чему се око 65.000 ха односи на земљиште које се користи за пољопривредну производњу. Од укупне површине обухваћене системом за одводњавање око 29% укупне површине и 43% коришћеног пољопривредног земљишта је стварно одводњавано. Одводњавање земљишта се може вршити каналима за одводњавање или испумпавањем. Укупна површина територије београдског региона је покривена каналима за одводњавање у дужини од 1.060 km у 2013. години, што је више у односу на претходне две године када су се канали протезали на 878 km. На територији града Београда је у 2013. години постојало 27 црпних станица које су служиле за одводњавање. Одређени број станица је реверзибилног карактера и може се користити и за наводњавање у сушним периодима. Хидромелиорациони системи на територији Београда се налазе у оквиру пет мелиорационих подручја. Према Оперативном плану за одбрану од поплава Србије за 2013. годину, укупна дужина каналске мреже на поменути подручјима износи 1.836,4 km. Реципијенти подручја, под називом: Београд Дунав 1, Београд Дунав 2, Београд Сава 1, Београд Сава 2 су Дунав, Тамиш и Сава. Системи мелиорационог подручја Београд Морава за реципијенте, осим Саве, имају и реку Колубару, Топчидерску реку, Бељаницу, Турију, Пештан, Лукавицу и Љиг.

Вишегодишњи засади: За Београд воћарско-виноградска производња представља значајан сектор пољопривредне производње, као и значајан извор сировине за прерађивачку индустрију. У свим општинама града Београда, са изузетком општина Савски венац, Врачар и Стари град, у којима не постоје услови за ову производњу, заступљена је воћарска производња. Повољнији су услови у општинама јужно од Саве и Дунава, где ова производња има већи интензитет. У производњи је заступљено јабучасто, језграсто, коштичаво, јагодичасто воће, као и грожђе. Код засада воћа најзаступљеније је коштичаво воће са 68% од укупне површине засада воћа. Шљива је најзаступљеније коштичаво воће по површини засада, односно 30,4% од укупне површине коштичавог воћа, док вишња учествује са 10,5%. Јабучасто воће учествује по засађеној површини са 20% од укупних површина под воћем. Јабuka по засађеној површини у оквиру групе јабучастог воћа партиципира са 80%. Најмање је заступљено језграсто воће, односно орах и лешник, који по површини засада учествују са свега 5,50%. Значајна је и производња јагодастог воћа, односно јагода, малина и купина. На подручју Београда 15.032 газдинстава се бави воћарством. Укупна површина под воћем у 2019. години је 14.476 ха. Од тога на 13.023 ха се примењује плантажни начин узгоја, а на 1.453 ха екстензивни.

Виноградарством се бави 3.217 газдинстава на територији града на укупној површини од 756 ha. Према Статистичком годишњаку Републике Србије за 2020. годину, јабуке се гаје на 2.402 ha, вишње на 1.170 ha, шљиве на 3.313 ha, малине на 786 ha, а према Статистичком годишњаку Београда за 2019. годину, крушке на 392 ha, брескве на 1.617 ha, кајсије на 2.489 ha, трешња на 1.421 ha, , ораси на 202 ha, лешници на 588 ha.

Сточни фонд: Сточарска производња на територији града Београда има велики значај, који се огледа пре свега кроз производњу сточарских производа који служе за исхрану становништва (млеко, јаја, мед и вуна). Према Анкети о структури пољопривредних газдинстава 2018. године, на територији града Београда је било око 46.230 грла говеда, 164.975 свиња, 97.176 оваца, 763.388 комада живине, а према Статистичком годишњаку Републике Србије за 2020. годину, у 2019. години је било око 8.000 коза, и кошница око 82.000. Према подацима публикације Секретаријата за управу – Сектора за статистику „Београд у бројкама 2020” производња крављег млека у 2019. години је 102.000 литара, што је повећање за око 2.000 литара у односу на 2018. годину, производња јаја је у 2019. години 64.000 што је за 13.000 комада мање у односу на 2018. годину; према подацима Статистичког годишњака Београда за 2018. годину, производња меда 510 t, што је за 85 t више у односу на 2017. годину, вуне је 106 t, што је за 6 t мање у односу на 2017. годину. Сточарство је значајно и као сировинска основа за прехранбену индустрију. Развој сточарства је од значаја и за развој пратећих индустрија – производње сточне хране, индустрије машина и опреме за пољопривредну производњу и сл. Зависно од природних услова, структуре коришћених пољопривредних површина, економске ситуације и структуре становништва, које утичу на развој сточарства, у појединим општинама су у мањој или већој мери развијене поједине линије сточарске производње. Говедарство (37,13%) је највише заступљено у општини Палилула, а за њом следи Обреновац (18,14%) и Младеновац (12,46%). Свињарством се највише баве становници општине Обреновац (27,65%) и Палилула (19,04%), док се овце највише гаје у Лазаревцу (24,01%). Гајење живине је исплативо за становнике приградских општина што се може видети на основу њихове бројности. Било да се гаји за сопствене потребе или је намењена за даљу продају, живина је најбројнија у Младеновцу (28,33%), Сурчину (18,83%) и Обреновцу (12,22%). Пчеларство представља малу, али изузетно атрактивну пољопривредну делатност, која последњих година почиње да се тржишно усмерава у правцу прихватања услова и стандарда ЕУ. Различите врсте меда које потичу са географског подручја Србије су високог квалитета и у укупном економском обиму пољопривредне производње пчеларска производња учествује са 0,5%. Према Статистичком годишњаку Републике Србије за 2020. годину, у 2019. години територији града Београда има укупно око 82.000 кошница пчела. Највећи део друштвеног производа пољопривреде и рибарства града Београда се остварује из приватне својине, која има све већи значај за формирање друштвеног производа пољопривреде. Аквакултура се обавља у пастрмским и шаранским рибњацима. Пастрмски рибњаци су лоцирани у брдско планинским крајевима, а шарански у равничарским. Потенцијал повећања производње пастрмки је ограничен ресурсима чистих водених токова, док је потенцијал за развој шаранског рибарства тако рећи неограничен. У 2012. години је произведено 7,66 хиљада тона рибе у објектима за аквакултуру. У том периоду је увезено 32.757 тона, док је извезено 562 тоне производа рибарства. У структури сточног крмног биља у периоду од 2013. године до 2019. године доминира производња кукуруза за силажу, следи производња луцерке и детелине. У 2019. години, производња кукуруза за силажу је била 99.086 t, производња луцерке је била: 60.394 t, производња детелине 21.735 t.

Механизација, опрема и објекти: Пољопривредни произвођачи схватају да низак ниво опремљености газдинстава механизацијом представља ограничавајући фактор развоја пољопривреде. Број трактора је индикатор који указује на развијеност пољопривредне производње, пре свега земљорадње у београдским општинама. Према Анкети о структури пољопривредних газдинстава на територији града Београда укупно има 25.261 властитих двоосовинских трактора. На територији града Београда према Попису пољопривреде у 2012. години укупно има 8.376 једноосовинских трактора, комбајна 1.442 и прикључних машина 74.812. Укупан број објеката за смештај стоке је 59.146, објеката за смештај пољопривредних производа на газдинству: кошева за кукуруз је 17.765, амбара је 8.217 и силоса је 193, објеката за смештај пољопривредних машина и опреме на газдинству је 13.920, сушара је 231, објеката за силажу на газдинствима је 636, хладњача 192, стакленика 146 и пластеника 4.994. Према расположивим подацима Привредне коморе Београда, млинска индустрија Београда има довољно капацитета за смештај и прераду пшенице – силосе и подна складишта укупног капацитета од 200.000 t на годишњем нивоу. Млински капацитети на нивоу Београда износе око 160.000 t. Откуп пшенице ће зависити искључиво од финансијске способности млинске индустрије која купује пшеницу за сопствене потребе. Од значајнијих пољопривредних предузећа на територији града Београда која се између осталог баве производњом и прерадом ратарских производа или су њихови велики потрошачи треба издвојити следећа: Компанија Ал Дахра (раније ПКБ Корпорација); Београдска пекарска индустрија; Клас а.д.; Житопродукт; Драган Марковић а.д.; Колубара услуге; Штарк; Институт за кукуруз Земун Поље; Институт за сточарство Земун; „Маковица” а.д. и други. Ова пољопривредна предузећа и задруге располажу великим обрадивим површинама, механизацијом, стручним кадром и смештајним капацитетима који омогућују адекватну организацију производње и постизање значајних приноса у ратарској производњи. Простор за складиштење стајњака условљен је типом стајњака, његовом наменом и количином. Дневна количина стајњака који крава произведе зависи од начина држања, као и исхране. Стајњак се пакује у висине од око два метра, где би запремина чврстог стајњака износила око 800 kg/m³. За разлику од чврстог стајњака, складиштење течног стајњака је нешто захтевније јер изискује јаму изграђену од непропусног материјала, транспорт од штале до јаме системом канала, нагиба, употребом пумпи и цистерни, као и другом пратећом опремом. Чврсти и течни стајњак се користи за ђубрење њива, односно побољшања структуре земљишта. Предност течног стајњака у односу на чврсти, је и у његовој употреби за производњу биогаза, што изискује додатне грађевине и пратећу опрему.

Радна снага: Број активних регистрованих пољопривредних газдинстава према попису пољопривреде из 2012. године је 33.244, и исто толико је и носилаца пољопривредних газдинстава. Менаџери (носиоци) пољопривредних газдинстава су 4.477 жене, а 28.767 мушкарци. Квалификација менаџера (носилаца пољопривредног газдинства) односно доносилаца одлука на пољопривредним газдинствима је таква да радно искуство из пољопривредне праксе има 18.337. Неповољна је старосна структура на газдинствима. Међу општинама које имају карактеристике руралних подручја, највеће учешће старијих од 50 година имају газдинства у општинама Сопот и Гроцка, а најмлађа популација регистрована је на газдинствима у општинама Лазаревац, Младеновац и Обреновац.

Структура пољопривредних газдинстава: Према Анкети о структури пољопривредних газдинстава из 2018. године, у Београду је забележено постојање 30.033 пољопривредних газдинстава. Поједничне податке о броју газдинстава по општи-

нама из Анкете немамо. Пописом пољопривреде 2012. године у Београду је забележено постојање 33.244 пољопривредних газдинстава, од чега: у Обреновцу 5.536, Младеновцу 5.221, Лазаревцу 4.831, Гроцкој 4.043, Сопоту 2.708, Барајеву 2.668, Сурчину 2.131, Палилули 1.705, Вождовцу 1.675, Чукарици 1.326, Земун 889, Звездари 224, Раковици 202 и Новом Београду 85, док поједине градске општине попут Врачара, Савског венца и Старог града немају пољопривредних газдинстава на својој територији. Од укупног броја регистрованих пољопривредних газдинстава породично пољопривредно газдинство чини 99,5%, а правна лица и предузетници 0,5%. У табели која следи дат је приказ газдинстава у Београду према броју чланова и стално запослених. Посматрајући добијене податке може се приметити да доминирају газдинства са малим бројем чланова, односно једно до два лица. Највише таквих газдинстава има у Обреновцу, Младеновцу и Лазаревцу. Следе пољопривредна газдинства која имају нешто више чланова, од три до четири лица. Највише таквих је у Младеновцу, а затим у Обреновцу, Лазаревцу и Гроцкој. Највише газдинстава која броје седам и више лица има у Младеновцу, а следе их газдинства у Палилули, Обреновцу и Лазаревцу.

Газдинства према броју чланова и стално запослених на газдинству

Општина	Укупно	1-2 члана	3-4 члана	5-6 чланова	7 и више чланова
Барајево	2.688	1.947	655	53	3
Вождовац	1.675	1.278	373	21	3
Врачар	0	0	0	0	0
Гроцка	4.043	2.702	1.162	170	9
Звездара	224	182	37	4	1
Земун	889	652	213	17	7
Лазаревац	4.831	3.257	1.367	196	11
Младеновац	5.221	3.195	1.724	280	22
Нови Београд	85	58	24	3	0
Обреновац	5.536	3.699	1.614	212	11
Палилула	1.705	1.243	381	62	19
Раковица	202	170	25	4	3
Савски венац	0	0	0	0	0
Сопот	2.708	1.966	662	75	5
Стари град	0	0	0	0	0
Сурчин	2.131	1.709	377	36	9
Чукарица	1.326	1.065	230	28	3
Укупно Београд	33.244	23.123	8.844	1.171	106

Производња пољопривредних производа: Град Београд као развијен индустријски и трговачки центар, без обзира на то што има релативно велике површине плодног пољопривредног земљишта и повољне природне услове за дављење пољопривредом, има веома мали проценат становништва које се бави искључиво пољопривредном производњом. У складу с тим, као и под утицајем општих политичких и економских услова, део укупног друштвеног производа који се остварује из делатности пољопривреде веома је мали. Ратарска производња по свом обиму, структури и сложености представља један од најзначајнијих сектора пољопривредне производње на нивоу града Београда, која такође представља и један од најважнијих фактора прехранбене стабилности и сигурности Града. На територији града постоје одговарајући услови за организовање ратарске производње, поготово у општинама које се налазе северно од Саве и Дунава, где су парцеле знатно веће у односу на парцеле општина које се налазе јужно од ових река, где је терен више брежуљкаст и погоднији за воћарску производњу. Међутим, целокупну ратарску производњу карактерише недостатак средстава за финансирање текуће производње и све веће смањење расположивих обрадивих површина услед неконтролисаних промене

не намене пољопривредног земљишта. Од укупно 119.148 ha под ораницама и баштама, у 2019. години на територији града Београда ратарска производња се одвијала на 114.889 ha, односно на 96,4% површина. Од ратарских култура доминирају површине под житарицама са 67%, затим површине под сточним крмним биљем са 17%, а најмање ораничних површина се налази под махунаркама, свега 0,34%. Од житарица највише је површина под кукурузом 37.838 ha и пшеницом 29.513 ha. Од повртног биља у 2019. години паприка заузима 463 ha, парадајз 814 ha, купус и кељ 579 ha, јагоде на 942 ha. Од индустријског биља у 2019. години, највеће површине су под сојом 8.615 ha, шећерном репом 1.481 ha и сунцокретом 2.272 ha. Тренутно на територији Београда мали број произвођача (индивидуалних газдинстава и предузећа) има сертификовану органску производњу, и то углавном у области ратарства, повртарства, воћарства, као и прераде воћа. Имајући у виду висок раст иностране тражње за органским производима, близину, величину и потенцијал тржишта Београда, више цене ових производа у односу на производе хемијски третиране, као и веома повољне еколошке услове за органску производњу у појединим општинама града (пре свега Сопот и Барајево), један од начина развијања конкурентности целокупног пољопривредног сектора Београда јесте већа оријентација произвођача на органску производњу. Према подацима публикације Секретаријата за управу – Сектора за статистику „Београд у бројкама 2020” производња крављег млека у 2019. години је 102.000 литара, што је повећање за око 2.000 литара у односу на 2018. годину, производња јаја је у 2019. години 64.000 што је за 13.000 комада мање у односу на 2018. годину; према подацима Статистичког годишњака Београда за 2018. годину, производња меда 510 t, што је за 85 t више у односу на 2017. годину, вуне је 106 t, што је за 6 t мање у односу на 2017. годину. Према Статистичком годишњаку Републике Србије за 2020. годину, у 2019. години територији града Београда има укупно око 82.000 кошница пчела. Највећи део друштвеног производа пољопривреде и рибарства града Београда се остварује из приватне својине, која има све већи значај за формирање друштвеног производа пољопривреде. Аквакултура се обавља у пастрмским и шаранским рибњацима. Пастрмски рибњаци су лоцирани у брдско планинским крајевима, а шарански у равничарским. Потенцијал повећања производње пастрмки је ограничен ресурсима чистих водених токова, док је потенцијал за развој шаранског рибарства тако рећи неограничен. У 2012. години је произведено 7,66 хиљада тона рибе у објектима за аквакултуру. У том периоду је увезено 32.757 тона, док је извезено 562 тоне производа рибарства.

Земљорадничке задруге и удружења пољопривредника: Према подацима Задружног савеза Београда на територији града Београда регистровано је педесет шест земљорадничких задруга и један задружни савез. Од овог укупног броја регистрованих задруга активних је тридесет једна задруга и један задружни савез. Пет задруга је у стечају. Двадесет задруга је неактивно или је у блокади. Свака од ових задруга броји најмање стотину задругара. Укупан број коопераната са којим задруге на територији града Београда сарађују је преко 4.500 коопераната. Основне делатности задруга су: сточарство, воћарство, повртарство, ратарство, пчеларство као и откуп и пласман пољопривредних производа. Задруге се срећу са следећим проблемима: – Нерешено питање власничких односа над имовином у задругама (нерешени власнички односи представљају велику препреку за успешније пословање задруга), – Непоштовање задружних принципа и задружних вредности у раду задруга (пословање задруга по задружним принципима је обавеза прописана од стране Међународног задружног савеза и Закона о задругама),

– Непостојање задружне ревизије (Задружна ревизија је прописана законом и односи се на контролу примене задружних принципа у пословању задруге, као и контролу пословања задруге уопште. Та законска одредба се не поштује, а уз то и не постоје лиценцирани задружни ревизори), – Отежан приступ задруга тржишту капитала (банкарски кредити за финансирање пољопривредне производње и инвестиције у пољопривреди су крајње неповољни), – Недовољна обухваћеност задруга мерама аграрне политике Србије (задруге су мали корисници средстава аграрног буџета), – Финансијска исцрпљеност и неликвидност задруга (хронична несташица сопствених обртних средстава за набавку репроматеријала и заснивање пољ. производње), – Смањење обима промета роба и услуга у задругама (значајан промет пољопривредних производа преко 30%, пре свега воћа и поврћа и живе стоке обавља се преко купаца у тзв. сивој зони и представља крајње нелојалну конкуренцију задругама у пословима који су њихова основна делатност). Такође, присутна је даља девастација задружне имовине кроз примену оспорених одредби Закона о стечају. Новим законом о задругама који је ступио на снагу 7. јануара 2016. године, држава и Град стимулишу формирање задруга, омогућена је лакша регистрација задруга и омогућено је боље пословање задруга.

Трансфер знања и информација: Трансфер знања у области пољопривреде спроводи се кроз систем формалног образовања свих нивоа (од средњег образовања до докторских студија), путем различитих врста обука организованих од стране образовних и истраживачких установа и организација, Пољопривредне саветодавне стручне службе (у даљем тексту: ПССС-а), приватних привредних друштва, пројектних јединица, медија итд. Саветодавни систем у пољопривреди обухвата 36 ПССС: 23 на подручју уже Србије, чији рад је под мониторингом Министарства пољопривреде и заштите животне средине (у даљем тексту:

МПЗЖС) и 12 ПССС и Енолошка станица чији рад је под мониторингом Покрајинског секретаријата за пољопривреду, водопривреду и шумарство. За трансфер знања и пружање подршке пољопривредним произвођачима на територији града Београда задужена је Пољопривредна саветодавна и стручна служба Младеновац, д.о.о. са шест запослених пољопривредних инжењера. Територијално ПССС Младеновац покрива територије општина: Младеновац, Сопот, Лазаревац, Барајево, Вождовац, Чукарица и Раковица. Институт за примену науке у пољопривреди (ИПН) Београд такође обавља велики број делатности у циљу подизања нивоа знања пољопривредних саветодаваца и пољопривредних произвођача и примене научних достигнућа у пољопривредној производњи и развоју села. ИПН прати активности и врши координацију рада Пољопривредне саветодавне и стручне службе Србије. Организовани трансфер знања преко ПССС и ИПН стиже до релативно малог броја корисника. Корисници често информације прихватају са резервом и ретко се усуђују да инвестирају сопствена средства у стицање нових знања и вештина. Могућности које пружају приватно-јавна партнерства у домену креирања и трансферу знања и технологија, као и већег укључивања других актера (задруга, приватних консултантских привредних субјеката и агенција, невладиног сектора и других) нису довољно искоришћене. Последњих неколико година, Секретријат за привреду града Београда, за пољопривреднике са територије града, организује стручне обуке из области пчалерства и органске производње, а у 2020. године, је, поред поменутих обука, организована и реализована обука и из области воћарства. Секретаријат за привреду има у плану да и наредних година организује и реализује стручне обуке из различитих области пољопривреде, као вид помоћи пољопривредним произвођачима, који ће стечена знања имплементирати у свој процес пољопривредне производње.

ТАБЕЛАРНИ ПРИКАЗ ПЛАНИРАНИХ МЕРА И ФИНАНСИЈСКИХ СРЕДСТАВА

Табела 1. Мере директних плаћања

Редни број	Назив мере	Шифра мере	Планирани буџет за текућу годину без пренетих обавеза (у РСД)	Износ постицаја по јединици мере (апсолутни износ у РСД)	Износ подстицаја по кориснику (%) (нпр. 30%, 50%, 80%)	Максимални износ подршке по кориснику (ако је дефинисан) (РСД)	Пренете обавезе
	УКУПНО						

Табела 2. Мере кредитне подршке

Редни број	Назив мере	Шифра мере	Планирани буџет за текућу годину без пренетих обавеза (у РСД)	Износ постицаја по јединици мере (апсолутни износ у РСД)	Износ подстицаја по кориснику (%) (нпр. 30%, 50%, 80%)	Максимални износ подршке по кориснику (ако је дефинисан) (РСД)	Пренете обавезе
	УКУПНО						

Табела 3. Мере руралног развоја

Редни број	Назив мере	Шифра мере	Планирани буџет за текућу годину без пренетих обавеза (у РСД)	Износ подстицаја по кориснику (%) (нпр. 30%, 50%, 80%)	Максимални износ подршке по кориснику (ако је дефинисан) (РСД)	Пренете обавезе
1	Инвестиције у физичку имовину пољопривредних газдинстава	101	180.000.000,00	80	0,00	0,00
	УКУПНО		180.000.000,00			

Табела 4. Посебни подстицаји

Редни број	Назив мере	Шифра мере	Планирани буџет за текућу годину без пренетих обавеза (у РСД)	Износ постицаја по јединици мере (апсолутни износ у РСД)	Износ подстицаја по кориснику (%) (нпр. 30%, 50%, 80%)	Максимални износ подршке по кориснику (ако је дефинисан) (РСД)	Пренете обавезе
1	Подстицаји за промотивне активности у пољопривреди и руралном развоју	402	19.000.000,00	0,00	100	0,00	0,00
	УКУПНО		19.000.000,00				

Табела 5. Мере које нису предвиђене у оквиру мера директних плаћања, мера кредитне подршке, мера руралног развоја и посебних подстицаја

Редни број	Назив мере	Шифра мере	Планирани буџет за текућу годину без пренетих обавеза (у РСД)	Износ подстицаја по јединици мере (апсолутни износ у РСД)	Износ подстицаја по кориснику (%) (нпр. 30%, 50%, 80%)	Максимални износ подршке по кориснику (ако је дефинисан) (РСД)	Пренете обавезе
	УКУПНО						

Табела 6. Табеларни приказ планираних финансијских средстава

Буџет	Вредност у РСД
Укупан износ средстава из буџета АП/ЈЛС планираних за реализацију Програма подршке за спровођење пољопривредне политике и политике руралног развоја (без пренетих обавеза)	199.000.000,00
Планирана средства за директна плаћања	0,00
Планирана средства за кредитну подршку	0,00
Планирана средства за подстицаје мерама руралног развоја	180.000.000,00
Планирана средства за посебне подстицаје	19.000.000,00
Планирана средства за мере које нису предвиђене у оквиру мера директних плаћања, кредитне подршке и у оквиру мера руралног развоја	0,00
Пренете обавезе	0,00

Циљна група и значај промене која се очекује за кориснике: Циљна група су регистровани пољопривредни произвођачи са територије града Београда који имају формиране заседе воћа али не располажу противградном мрежом и системом за наводњавање, регистровани пољопривредни произвођачи који се баве биљном производњом у затвореном или отвореном простору, регистровани пољопривредни произвођачи који се баве производњом меда и производа од меда, регистровани пољопривредни произвођачи који се баве сточарством у циљу повећања производње млека и меса, боље снабдевености тржишта града Београда месом, млеком и млечним производима, унапређење генетског потенцијала, укрупњавање стада као и повећање броја грла специјализованих раса говеда, коза и оваца као и регистровани пољопривредни произвођачи који испуњавају услове за набавку нових трактора и прикључних машина, у циљу јачања конкурентности пољопривредних газдинстава и модернизације застареле пољопривредне механизације. Након реализовања мера очекује се значајно повећање приноса како квантитативно, тако и квалитативно, који ће кориснику омогућити увећан и редован извор прихода, омогућиће ширење постојећих капацитета, модернизацију производње, конкурентност.

Информисање корисника о могућностима које пружа Програм подршке за спровођење пољопривредне политике и политике руралног развоја: Информисање корисника о могућностима које програм пружа ће се уз подршку Службе за информисање вршити презентацијом програма електронским и штампаним средствима јавног информисања као и путем интернета, односно на званичном сајту града Београда и друштвеним мрежама. Кратким вестима и репортажама, вршиће се најавна активности у вези са Програмом мера као и презентација постигнутих резултата. Планиране су трибине у присуству пољопривредних произвођача, које ће се одржати у просторијама градских општина које имају на свом подручју значајну пољопривредну производњу и пољопривредна газдинства која чине циљну групу за реализацију мера. Такође, редовно ће бити обавештаване стручне службе и представници општинских управа о припреми и реализацији Програма мера у циљу информисања пољопривредника путем локалних средстава информисања, интернет страница и огласних табли које уређују градске општине.

Мониторинг и евалуација: Праћење ће се вршити непосредним увидом у реализацију мера из Програма мера од стране представника Секретаријата. Мониторинг је предвиђен текстом Јавног позива за доделу подстицајних средстава као и уговором који сачињава представник Секретаријата и

корисник средстава и односи се на могућност вршења контроле без претходне најаве у периоду који се односи на време у којем корисник не сме да отуђи предмет инвестиције. Такође, предмет надзора је и функционалност предметне инвестиције. Евалуација је такође предвиђена текстом Јавног позива за доделу подстицајних средстава као и поменути уговором и односи се на обавезу корисника средстава да на захтев даваоца средстава достави Секретаријату податке о врсти културе и сорте које ће се гајити, остварен принос и приход који се остварује по јединици површине као и обим пласмана остварене производње на тржишту.

II. ОПИС ПЛАНИРАНИХ МЕРА

2.1. Назив и шифра мере: 101 Инвестиције у физичку имовину пољопривредних газдинстава

2.1.1. Образложење: Техничко-технолошка опремљеност пољопривредног сектора захтева значајније инвестиције у модернизацију производње пољопривредних газдинстава регистрованих на територији града Београда, као и опрему, технологију и јачање производног ланца. У складу са Стратегијом Града Београда 2016–2021. године и Акционим планом који је саставни део ове стратегије, највећи део планираних буџетских средстава је управо намењен расту конкурентности. Релативно мале површине којима располажу газдинства условљавају интензивну пољопривредну производњу која обезбеђује висок приход по јединици површине. Газдинства која се баве производњом ратарских усева, поврћа, воћа, пчеларских и других производа, газдинства која се баве сточарством, карактерише специјализована производња а кључни проблем овог сектора је недостатак средстава за заснивање интензивне производње у заштићеним условима, недостатак средстава за куповину пчеларске опреме која ће олакшати производњу меда и других пчелињих производа, средстава за обнову застарелих трактора и остале пољопривредне механизације и куповину нове, за набавку квалитетних грла стоке. Производња меда и пчелињих производа не захтева велику површину пољопривредног земљишта, али захтева и висок ниво знања па је овде неопходна едукација. Мера инвестиције у материјална средства пољопривредних газдинстава подржава мала и средња пољопривредна газдинства у циљу унапређења процеса производње, продуктивности, конкурентности као и технолошког оспособљавања газдинстава у складу са ЕУ стандардима, а све ради постизања веће економске ефикасности, веће оријентисаности ка тржишту и дугорочне одрживости.

2.1.2. Циљеви мере: Мера инвестиције у материјална средства пољопривредних газдинстава подржава мала и средња пољопривредна газдинства у циљу унапређења процеса производње, продуктивности, конкурентности, као и технолошког оспособљавања газдинстава у складу са ЕУ стандардима, а све ради постизања веће економске ефикасности, веће оријентисаности ка тржишту и дугорочне одрживости. Сектор – Млеко Зависно од природних услова, структуре коришћења пољопривредних површина, економске ситуације и структуре становништва, и осталих фактора који утичу на развој сточарства, у појединим општинама су у мањој или већој мери развијене поједине линије сточарске производње. Сточарска производња на територији града Београда има велики значај, који се огледа пре свега кроз производњу и извоз сточарских производа који служе за исхрану становништва (месо, млеко, јаја, мед и вуне). Сточарство је значајан извор сировина за прехранбену индустрију. Развој сточарства је веома битан и за развој пратећих индустрија – производње сточне хране, индустрије машина, опреме за пољопривредну производњу и сл. Кључни проблем овог сектора огледа се у константном смањењу броја грла стоке, као и смањењу количине произведеног и откупљеног млека и меса. Сектор – Воће, грожђе, поврће (укључујући печурке) и цвеће. – Иако ова газдинства карактерише специјализована производња, кључни проблем овог сектора је уситњеност поседа, недовољна едукација и недовољна примена савремене технологије производње, застарелост трактора и остале пољопривредне механизације. Просечна површина пољопривредног земљишта којим располаже пољопривредно газдинство на територији града Београда износи око 4,5 ха. Високи трошкови производње и немогућност утицаја на цене у ланцу исхране доводе до ниског нивоа профита, а самим тим и до немогућности инвестирања у нове капацитете. Низак степен образовања и стручне оспособљености ствара потешкоће када је реч о правилној употреби савремене опреме и коришћењу инпута, примени савремених метода у производњи поврћа и воћа у заштићеним условима као и начина наводњавања. На територији града релативно мали број газдинстава се бави производњом цвећа и то пре свега у заштићеном простору. То су углавном уско специјализована газдинства која су добро организована и сарађују међусобно по питању заједничке набавке инпута производње и пласмана производа. Сектор – Пчеларство – Пчеларство представља изузетно атрактивну пољопривредну делатност, која последњих година почиње да се тржишно усмерава у правцу прихватања услова и стандарда Европске уније. Мед са географског подручја Србије се истиче квалитетом и тражен је на тржишту земаља Европске уније. Пчеларство може бити допунска делатност на пољопривредном газдинству јер не захтева велику површину и велика улагања. Такође, уз значајна улагања може бити профитабилна основна делатност. Просечан принос меда по кошници у претходним годинама у условима обилних падавина се знатно смањило. Газдинство са 100 кошница може да обезбеди егзистенцију за вишечлану породицу. Проблем је нестандардан квалитет меда и непостојање великих купаца као и низак ниво знања у вези са новим технологијама и традиционалним вештинама.

2. 1.3. Веза мере са националним програмима за рурални развој и пољопривреду:

Комплементарност мера које реализује Секретаријат за привреду Градске управе Града Београда са мерама дефинисаним ННПП Републике Србије је у следећим секторима: 1. У сектору производње млека; 2. У сектору производње меса; 3. У сектору производње воћа, грожђа, поврћа, хмеља и цвећа; 4. У сектору производње осталих усева; 5. У сектору пчеларства. Могуће двоструко финансирање ће се спречавати пот-

писивањем изјаве од стране корисника подстицајних средстава, чиме ће гарантовати пуном моралном, материјалном и кривичном одговорношћу да не користи бесповратна подстицајна средства од стране других буџетских корисника за исту намену. Секретаријат за привреду Градске управе Града Београда нема могућност провере двоструког финансирања истих захтева корисника.

2. 1.4. Крајњи корисници: Крајњи корисници су физичка лица – носиоци регистрованих пољопривредних газдинстава у Регистру пољопривредних газдинстава у складу са Законом о подстицајима у пољопривреди и руралном развоју са територије града Београда.

2.1.5. Економска одрживост: Подносилац захтева за средства није у обавези да докаже економску одрживост улагања кроз одређену форму бизнис плана или пројекта.

2.1.6. Општи критеријуми за кориснике: Да подносилац захтева има пребивалиште на територији града Београда; – да је подносилац захтева носилац регистрованог породичног пољопривредног газдинства на територији града Београда; – да су катастарске парцеле газдинства на територији града Београда; – да носилац захтева не користи бесповратна подстицајна средства од стране других буџетских корисника за исту намену.

2.1.7. Специфични критеријуми: У сектору производње млека прихватљиви корисници треба да: 1) у РПГ имају пријављен сточни фонд (податке о врсти животиња и броју газдинства (ХИД) на којима се држе или узгајају); 2) имају у свом власништву, односно у власништву члана регистрованог пољопривредног газдинства, 1–19 млечних крава; 3) у случају набавке нових машина и опреме за наводњавање, имају у свом власништву, односно у власништву члана регистрованог пољопривредног газдинства максимално до 100 млечних крава; 4) у случају када се ради о набавци квалитетних приплодних грла, на крају инвестиције имају у свом власништву, односно у власништву члана регистрованог пољопривредног газдинства: 3–100 крава млечних раса. У сектору производње меса прихватљиви корисници треба да: 1) у РПГ имају пријављен сточни фонд (податке о одговарајућој врсти животиња и броју газдинства (ХИД) на којима се држе или узгајају); 2) у Регистру објеката, односно одобрених објеката (у складу са посебним прописом којим се уређује регистрација, односно одобравање објеката за узгој, држање и промет животиња) имају регистроване, односно одобрене објекте са капацитетима за тов/узгој: мање од 20 јунади и/или мање од 150 грла оваца/коза и/или мање од 30 крмача и/или мање од 100 товљеника свиња у турнусу и/или од 1.000-3.999 бројлера у турнусу; 3) у случају када се ради о набавци квалитетних приплодних грла, на крају инвестиције имају у свом власништву, односно у власништву члана регистрованог пољопривредног газдинства: 5–100 крава товних раса, или 10–300 грла оваца/коза, или 10–400 грла свиња. У сектору пчеларства прихватљиви корисници треба да имају 5–500 кошница пријављених у Централној бази података о обележавању животиња код Управе за ветерину. У сектору производње воћа, грожђа, поврћа, хмеља и цвећа, прихватљиви корисници треба да: 1) у РПГ имају уписано пољопривредно земљиште под производњом одговарајућих биљних култура; 2) имају: мање од 2 ха јагодичастих воћа и хмеља, односно мање од 5 ха другог воћа, односно 0,1–50 ха цвећа, односно 0,2–100 ха винове лозе; 3) имају мање од 0,5 ха пластеника или мање од 3 ха производње поврћа на отвореном простору; 4) за инвестиције везане за производњу грожђа, буду уписани и у Виноградарски регистар, у складу са законом којим се уређује област виноградарства и винарства; У сектору производње осталих усева, прихватљиви корисници треба да: 1) у РПГ имају уписано пољопривредно земљиште под производњом одговарајућих биљних култура;

2) имају до 50 ha под осталим усевима, односно до 100 ha под осталим усевима за инвестиције усмерене за набавку машина и опреме за наводњавање. Специфични критеријуми за набавку трактора. У Примарној биљној производњи: 1) до 0,5 ha поврћа, воћа и цвећа у заштићеном простору; 2) до 2 ha јагодичастог воћа, односно до 5 ha осталог воћа; 3) до 2 ha грождја на парцелама које су уписане и у Виноградски регистар у складу са законом који уређује вино. 4) до 3 ha поврћа (на отвореном пољу); 5) од 0,1 до 50 ha цвећа на отвореном пољу; 6) до 50 ha ароматичног и лековитог биља; 7) до 2 ha житарица, индустријског и крмног биља. У примарној сточарској производњи: 1) у Регистру има пријављен одговарајући сточни фонд (податке о врсти животиња и броју газдинства (HID) на којима се држе или узгајају); 2) у зависности од врсте производње има до највише 19 млечних крвава, односно има укупни капацитет објеката уписаног у регистар објеката, односно Регистар одобрених објеката, у складу са законом којим се уређује ветеринарство, и то: – до највише 19 говеда и/или до највише 149 оваца о коза и/или до највише 29 крмача и/или до највише 99 товних свиња по турнусу и/или до највише 3.999 бројера по турнусу и/или до највише 399 товних ћурки по турнусу.

2.1.8. Листа инвестиција у оквиру мере:

Шифра инвестиције	Назив инвестиције
101.1.1	Набавка квалитетних приплодних грла млечних раса: говеда, оваца и коза
101.1.3	Опрема за мужу, хлађење и чување млека на фарми, укључујући све елементе, материјале и инсталације
101.1.5	Машине и опрема за припрему сточне хране, за храњење и напајање животиња (млинови и блендери/мешалице за припрему сточне хране; опрема и дозатори за концентровану сточну храну; екстрактори; транспортери; микс приколице и дозатори за кабасту сточну храну;
101.1.9	Машине за примарну обраду земљишта
101.1.10	Машине за допунску обраду земљишта
101.1.11	Машине за ђубрење земљишта
101.1.12	Машине за сетву
101.1.13	Машине за заштиту биља
101.1.14	Машине за убирање односно скидање усева
101.1.15	Машине за транспорт
101.1.17	Машине и опрема за наводњавање усева
101.2.5	Машине и опрема за складиштење и припрему сточне хране, за храњење и појење животиња (млинови и блендери/мешалице за припрему сточне хране; опрема и дозатори за концентровану сточну храну; екстрактори; транспортери; микс приколице и дозатори за кабасту ст
101.2.10	Машине за примарну обраду земљишта
101.2.11	Машине за допунску обраду земљишта
101.2.12	Машине за ђубрење земљишта
101.2.13	Машине за сетву
101.2.14	Машине за заштиту биља
101.2.15	Машине за убирање односно скидање усева
101.2.16	Машине за транспорт
101.2.18	Машине и опрема за наводњавање усева
101.4.2	Подизање и опремање пластеника за производњу поврћа, воћа, цвећа и расадничку производњу
101.4.3	Подизање, набавка и опремање система противградне заштите у воћњацима и вишегодишњим засадама
101.4.4	Подизање/набавка жичаних ограда око вишегодишњих засада
101.4.14	Набавка опреме-линија за бербу, сортирање и калибрање производа
101.4.16	Набавка опреме за резивање, дробљење, сечење и уклањање остатака након резидбе воћних врста
101.4.19	Машине за примарну обраду земљишта
101.4.20	Машине за допунску обраду земљишта
101.4.21	Машине за ђубрење земљишта
101.4.22	Машине за сетву
101.4.23	Машине за садњу
101.4.24	Машине за заштиту биља
101.4.25	Машине за убирање односно скидање усева
101.4.26	Машине за транспорт

Шифра инвестиције	Назив инвестиције
101.4.28	Машине, уређаји и опрема за наводњавање усева
101.5.1	Машине за примарну обраду земљишта
101.5.2	Машине за допунску обраду земљишта
101.5.3	Машине за ђубрење земљишта
101.5.4	Машине за сетву
101.5.5	Машине за садњу
101.5.6	Машине за заштиту биља
101.5.7	Машине за убирање односно скидање усева
101.5.8	Машине за транспорт
101.5.10	Машине и опрема за наводњавање усева
101.6.2	Набавка опреме за пчеларство

2.1.9. Критеријуми селекције:

Редни број	Тип критеријума за избор	Да/Не	Бодови
1	Носилац пољопривредног газдинства се искључиво бави пољопривредом	да	3
2	Бављење органском производњом	да	2
3	Број чланова пољопривредног газдинства	да	3
4	Године старости носиоца пољопривредног газдинства	да	3
5	Жена носилац регистрованог пољопривредног газдинства	да	1

2.1.10. Интензитет помоћи: Интензитет помоћи за све инвестиције износи 80% укупних прихватљивих трошкова, али да не прелази максимални износ подстицајних средстава који ће бити утврђен јавним позивима. Минимални износи подстицајних средстава зависе од износа достављених предрачуна, односно рачуна за набавку предмета јавних позива.

2.1.11. Индикатори/показатељи:

Редни број и назив показатеља:

1. Укупан број Сектора мера обухваћених подстицајним средствима;

2. Број газдинстава која су модернизовала производњу;

3. Број реализованих уговора о исплати подстицајних средстава;

4. Број набављених нових трактора, пољопривредних машина, грла стоке, кошница за пчеле, нове површина под пластеницима и противградним мрежама, површине под системима за наводњавање.

2.1.12. Административна процедура: Мера ће бити спроведена од стране органа локалне самоуправе, односно Секретаријата за привреду Градске управе Града Београда. Инвестиције које ће се финансирати у оквиру ове мере ће бити изабране у поступку јавних позива за подношење захтева за оришћење бесповратних средстава. Град Београд као јединица локалне самоуправе сваке године доноси Програм мера подршке пољопривредне политике и политике руралног развоја (у даљем тексту: Програм мера), објављује јавне позиве за подношење захтева за доделу подстицајних средстава и спроводи широку кампању информисања. Достављени захтеви ће бити административно проверени од стране Комисије Секретаријата за привреду у смислу комплетности, административне усаглашености и прихватљивости. Захтев се подноси од стране корисника на обрасцима у складу са условима који су прописани јавним позивом. Детаљне административне провере се спроводе комисијски пре одобравања захтева ради утврђивања да ли је захтев потпуно, поднет на време и да ли су услови за одобравање захтева испуњени. Захтеви који буду достављени благовремено и у складу са условима јавног позива ће бити прегледани по редоследу њиховог пристизања. Након обраде захтева од стране Комисије Секретаријата за привреду, биће формирана ранг листа и донет Предлог одлуке са подносиоцима захтева који испуњавају услове у складу са јавним позивом. Предлог одлуке ће бити објављен на званичној интернет страници Града Београда, као и на огласној табли

Градске управе Града Београда. Против предлога Одлуке може се изјавити приговор Комисији. По истеку рока за приговор на предлог Одлуке, заменик начелника Градске управе Града Београда, секретар Секретаријата за привреду доноси Одлуку о додели подстицајних средстава која ће бити објављена на званичној интернет страници Града Београда, као и на огласној табли Градске управе Града Београда. Након добијања сагласности градоначелника на Одлуку о додели подстицајних средстава, заменик начелника Градске управе Града Београда, секретар Секретаријата за привреду закључује са корисником подстицајних средстава уговор којим се регулишу међусобна права и обавезе, након чега се врши исплата подстицајних средстава.

2.2. Назив и шифра мере: 402 Подстицаји за промотивне активности у пољопривреди и руралном развоју

2.2.1. Образложење: Ова мера омогућава унапређење постојећих и креирање нових знања у складу са стварним потребама крајњих корисника, имплементацију постојећих знања и трансфер знања међусобним повезивањем креатора знања и њиховим повезивањем са пољопривредним произвођачима.

Ову меру је неопходно спровести због посевне структуре (велики број малих газдинстава), скромног знања и недостатка додатних вештина руралног становништва, ниске продуктивности и ниских прихода који се остварују од пољопривреде. Мере које је у Програму мера предложи Секретаријат за привреду није могуће реализовати без трансфера знања с обзиром да се ради о областима у пољопривреди које захтевају висок ниво знања и вештина. Планирана су средства за обуку за органску производњу, обуку за пчеларе и обуку за воћаре. Планирана су средства за организовање студијских путовања младих пољопривредних произвођача. Ова мера се нашла на Стратегију Града Београда за период од 2016. до 2021. године, где је једно поглавље посвећено пољопривреди и њеном развоју на територији града Београда. Подстицаји за унапређење система креирања и трансфера знања су у директној вези са НППР, јер доприноси остваривању бољих резултата у функционисању и јачању руралне економије.

2.2.2. Циљеви мере: Повећање доступности и квалитета знања, јачање руралне економије, унапређење социјалне и економске инклузије малих и средњих газдинстава у руралним срединама, одрживи развој, заштита ресурса, побољшање биодиверзитета и смањење миграције становништва. Учесници студијског путовања биће у могућности да посете пољопривредна газдинства и предузећа који се баве пољопривредном производњом, као и посета пољопривредним институтима и њиховим огледним плантажама и пољима. Пољопривредници са територије града Београда имали би прилику да се директно у пракси увере у предности узгајања поврћа и воћа на отвореном, затвореном и полузатвореном простору. Такође би наши пољопривредници били у могућности да се упознају са интензивним пчеларењем, као и са интензивним воћарством и виноградарством. Планирање свеобухватног развоја мањих руралних целина показало се у Европској унији као успешан модел оживљавања и напретка неразвијених руралних крајева.

2.2.3. Веза мере са националним програмима за рурални развој и пољопривреду: Подстицаји за унапређење система креирања и трансфера знања су у директној вези са НППР, јер доприноси остваривању бољих резултата у функционисању и јачању руралне економије.

2.2.4. Крајњи корисници: Физичка лица – пољопривредни произвођачи који имају пребивалиште, регистровано пољопривредно газдинство и земљиште у оквиру газдинства на територији града Београда.

2.2.5. Економска одрживост: Корисници нису у обавези да доставе план економске одрживости.

2.2.6. Општи критеријуми за кориснике: Корисници морају имати пребивалиште, регистровано пољопривредно газдинство и земљиште у оквиру газдинства на територији града Београда.

2.2.7. Специфични критеријуми: Нема специфичних критеријума.

2.2.8. Листа инвестиција у оквиру мере:

Шифра инвестиције	Назив инвестиције
402.1	Информативне активности: сајмови, изложбе, манифестације, студијска путовања
402.2	Стручно оспособљавање и активности стицања вештина и показне активности

2.2.9. Критеријуми селекције:

Редни број	Тип критеријума за избор	Да/Не	Бодови
1	Критеријуми селекције се не примењују при реализацији ове мере с обзиром да није предвиђено рангирање потенцијалних корисника	не	0

2.2.10. Интензитет помоћи: Интензитет помоћи за инвестицију износи 100% укупних прихватљивих трошкова.

2.2.11. Индикатори/показатељи:

Редни број и назив показатеља:

1. Укупан број одржаних едукација/обука;
2. Укупан број пољопривредника који су стекли сертификат или потврду о похађању обуке;
3. Укупан број пољопривредних произвођача који су представили своје производе на Сајмовима;
4. Укупан број младих пољопривредника учесника едукативног путовања.

2.2.12. Административна процедура: Мера ће бити спроведена од стране органа локалне самоуправе односно Секретаријата за привреду, а у складу са Програмом мера. Секретаријат за привреду ће упутити Позиве на адресе удружења грађана, предузетника и правних лица за пружање теоријске и практичне обуке (у области воћарства, пчеларства и органске производње), научних и стручних институција да доставе понуде за програм обуке пољопривредника. Достављене понуде ће бити разматране од стране представника Секретаријата за привреду. Критеријуми за избор најповољније понуде ће бити наведени Позивом. Представници Секретаријата за привреду на основу критеријума утврђују најповољнију понуду и дају предлог заменику начелника Градске управе Града Београда, секретару Секретаријата за привреду који доноси Одлуку о избору најповољније понуде. Након добијања сагласности градоначелника на Одлуку о избору најповољније понуде биће закључен Уговор са изабраним извршиоцем којим се регулишу међусобна права и обавезе. Секретаријат за привреду ће путем средстава информисања, интернет странице, огласних табли које уређују градске општине и одржавањем трибина, обавестити заинтересоване пољопривреднике када ће и у ком року спровести обуку у организацији града Београда. Секретаријат за привреду планира да се и у 2021. години представи на Сајму етно хране и пића, сајму AGRO BELGRADE 2021, који се одржавају на Београдском сајму, и на Међународном пољопривредном сајму који ће се одржати у Новом Саду. На основу добијене сагласности на модел уговора Градског правобранилаштва и Закључка градоначелника града Београда о давању сагласности Секретаријату за привреду да закључи Уговор о закупу простора, заменик начелника Градске управе Града Београда – секретар Секретаријата за привреду ће са овлашћеним заступницима сајмова закључити уговор о давању сајамског простора у закуп или о вршењу било које услуге која је везана за наступ на наведеној сајамској манифестацији. Секретаријат за привреду ће путем

трибина обавестити заинтересоване пољопривреднике да могу узети учешће на сајмовима. Мера 402.2 – Мера ће бити спроведена од стране Секретаријата за привреду, а у складу са Програмом мера. Секретаријат за привреду ће упутити Позиве на адресе туристичких агенција или предузећа које се бави превозом путника да доставе понуде за обављање услуга превоза у оквиру студијских путовања. Достављене понуде ће бити разматране од стране представника Секретаријата за привреду. Критеријуми за избор најповољније понуде ће бити наведени Позивом. Представници Секретаријата за привреду на основу критеријума утврђују најповољнију понуду и дају предлог заменику начелника Градске управе Града Београда, секретару Секретаријата за привреду који доноси Одлуку о избору најповољније понуде. Након добијања сагласности градоначелника на Одлуку о избору најповољни-

је понуде, биће закључен Уговор са изабраном туристичком агенцијом или предузећем које се бави превозом путника којим се регулишу међусобна права и обавезе. Секретаријат за привреду ће путем средстава информисања, интернет страница, огласних табли које уређују градске општине и одржавањем трибина, обавестити заинтересоване пољопривреднике када ће и у ком року спровести студијско путовање.

Овај програм ступа на снагу од момента објављивања у „Службеном листу Града Београда”.

Градско веће Града Београда
Број 3-113/21-ГВ, 10. фебруара 2021. године

Председник
Проф. др Зоран Радојичић, ср.

САДРЖАЈ

	Страна
Решење о давању сагласности на Правилник о другој измени и допуни Правилник о организацији и систематизацији послова Установе „Прихватилиште за одрасла и стара лица” -----	1
Програм мера подршке за спровођење пољопривредне политике и политике руралног развоја града Београда за 2021. годину -----	1

„СЛУЖБЕНИ ЛИСТ ГРАДА БЕОГРАДА” продаје се у згради Скупштине Града Београда, Трг Николе Пашића 6, приземље – БИБЛИОТЕКА, 3229-678, лок. 259
Претплата: телефон 7157-455, факс: 3376-344

**СЛУЖБЕНИ ЛИСТ
ГРАДА БЕОГРАДА**

Издавач Град Београд – Секретаријат за информисање, Београд, Краљице Марије бр. 1. Факс 3376-344. Текући рачун 840-742341843-24.
Одговорни уредник БИЉАНА БУЗАЦИЋ. Телефон: 3229-678, лок. 6247.
Штампа ЈП „Службени гласник”, Штампариија „Гласник”, Београд, Лазаревачки друм 15